

RECHTBANK MIDDEN-NEDERLAND

Civiel recht
handelskamer

locatie Lelystad

zaaknummer / rolnummer: C/16/542516 / KL ZA 22-164

Vonnis in kort geding van 20 september 2022

in de zaak van

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
HEMA B.V.,
gevestigd te Amsterdam,
eiseres,
advocaat mr. M.J. Odink en mr. L.K. Rutgers te Amsterdam,

tegen

1. vennootschap naar buitenlands recht
LIDL NEDERLAND GMBH,
gevestigd te Neckarsulm en kantoorhoudend te Huizen,
2. buitenlandse rechtsvorm
LIDL STIFTUNG & CO KG,
gevestigd te Neckarsulm,
3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
LIDL ONLINE INTERNATIONAL LOGISTICS B.V.,
gevestigd te Huizen,
gedaagden,
advocaten M.F.J. Haak en M.G.W. Peijnenburg te Amsterdam,

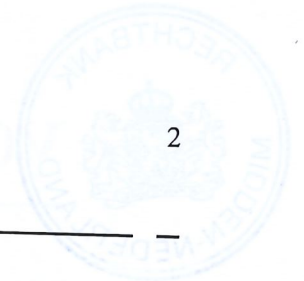
en

4. vennootschap naar buitenlands recht
DELTA-SPORT HANDELSKONTOR GMBH,
gevestigd te Hamburg,
gedaagde,
advocaat T. Berendsen en I.E. van der Wal te 's-Hertogenbosch.

Eiseres zal hierna Hema worden genoemd. Gedaagden 1 tot en met 3 worden respectievelijk Lidl Nederland, Lidl Stiftung, en LOIL genoemd. Gezamenlijk worden zij Lidl c.s. genoemd. Gedaagde 4 wordt aangeduid met Delta-Sport.

1. De procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
- de dagvaardingen met producties EP1-18,

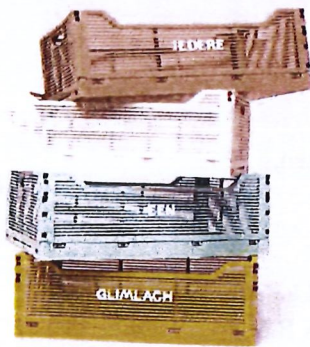
C/16/542516 / KL ZA 22-164
20 september 2022

- incidentele conclusie houdende exceptie van onbevoegdheid tevens conclusie van antwoord met producties DS1-11 van Delta-Sport,
- conclusie van antwoord tevens houdend exceptie van onbevoegdheid met producties L01-03 van Lidl c.s.,
- akte overlegging producties tevens wijziging eis met productie EP19-26,
- de mondelinge behandeling, waarbij Hema haar bij dagvaarding ingestelde vordering tegen Lidl Dienstleistung GmbH & Co. KG heeft ingetrokken,
- de pleitnota van Hema,
- de pleitnota van Delta-Sport,
- de pleitnota van Lidl c.s..

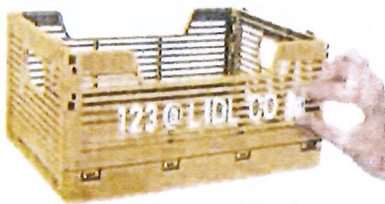
1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. Inleiding

2.1. Hema heeft in 2019 het HEMA Letterkrat ontworpen. Het HEMA krat kan worden gekocht in combinatie met de HEMA Letterset (verkrijgbaar in wit of zwart). De gebruiker kan dan zelf teksten op het krat plaatsen.

2.2. In de reclamefolder van week 27, 2022 op pagina 14 heeft Lidl reclame gemaakt voor een krat met letterset (het LIDL krat en de LIDL letterset):

Het LIDL krat is in winkels van Lidl in Nederland verkocht. Ontwerper en leverancier is Delta-Sport.

2.3. Volgens Hema maken Lidl c.s. en Delta-Sport inbreuk op haar auteursrechten, althans, is sprake van slaafse nabootsing. Zij vordert daarom, samengevat weergegeven (en na wijziging eis):

-
- A. Lidl c.s. en Delta-Sport te bevelen overal in de Europese Unie maar met uitzondering van Duitsland, de inbreuken op haar auteursrecht en/of het onrechtmatig handelen jegens Hema te staken en gestaakt te houden,
 - B. Lidl c.s. en Delta-Sport te bevelen door een accountant opgave te laten doen van:
 - a. het aantal inbreukmakende kratten dat is geproduceerd en gedistribueerd;
 - b. de in- en verkoopprijs die is gehanteerd;
 - c. het totaalbedrag aan winst.
 - C. Lidl c.s. te bevelen een rectificatie te plaatsen,
 - D. Lidl c.s. en Delta-Sport te bevelen een recall te doen bij haar professionele afnemers,
 - E. Lidl c.s. en Delta-Sport te bevelen op eigen kosten de teruggehaalde kratten en de kratten die nog op voorraad zijn te vernietigen, net als alle reclamemateriaal waar de kratten in voorkomen,
 - F. op straffe van een dwangsom,
 - G. met veroordeling van Lidl c.s. en Delta-Sport in de volledige proceskosten ex artikel 1019h Rv, subsidiair, als toewijzing op de grondslag van onrechtmatige daad volgt, conform het liquidatietarief, in alle gevallen met wettelijke rente.

2.4. Lidl c.s. stelt dat de Nederlandse rechter niet bevoegd is inzake Lidl Stiftung, om verschillende redenen. Wat betreft Lidl Nederland en LOIL is de Nederlandse voorzieningenrechter niet bevoegd grensoverschrijdende voorzieningen op te leggen. Een spoedeisend belang ontbreekt bovendien. Wat Lidl c.s. betreft komt het HEMA Letterkrat geen auteursrechtelijke bescherming toe, of hooguit bescherming van een beperkte omvang. Mocht de rechter dat anders zien, dan stelt zij dat op het auteursrecht van HEMA geen inbreuk is gemaakt. Bovendien weerspreekt Lidl c.s. dat Hema rechthebbende is. Dit volgt niet onverkort uit de daartoe overgelegde stukken, zo stelt Lidl c.s. Van slaafse nabootsing is volgens Lidl c.s. evenmin sprake.

2.5. Delta-Sport roept eveneens de onbevoegdheid in van de Nederlandse rechter, op verschillende gronden. Als dat niet opgaat wijst zij erop dat een spoedeisend belang ontbreekt. Bovendien is de bevoegdheid van de Nederlandse rechter hoe dan ook territoriaal beperkt, omdat geen inbreuk elders dreigt of plaatsvindt. Ook Delta-Sport weerspreekt primair het bestaan, subsidiair de omvang van een auteursrecht van Hema en meer subsidiair betwist Delta-Sport dat zij inbreuk maakt en/of onrechtmatig handelt.

2.6. De voorzieningenrechter zal de vorderingen van Hema afwijzen. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter zal de waarschijnlijke uitkomst in een bodemprocedure zijn dat sprake is van een auteursrechtelijk beschermd werk met betrekking tot het HEMA Letterkrat, maar dat dit niet geldt voor de HEMA Letterset. De beschermingsomvang van het HEMA Letterkrat is wel beperkt waardoor, na vergelijking van de totaalindrukken van beide letterkratten, het LIDL krat geen inbreuk maakt op het auteursrecht. Ook is niet aannemelijk dat sprake is van een slaafse nabootsing. Dit oordeel wordt hierna toegelicht.

3. De beoordeling

Bevoegdheid

3.1. Hema heeft op 20 juli 2022 een verzoek om een voorlopige voorziening ('einstweilige Verfügung') tegen Lidl Duitsland en tegen Delta-Sport ingediend bij het

Landgericht Hamburg, met een beroep op haar auteursrecht en op grond van Duits mededingingsrecht. Een ex-parte beslissing op grond van het auteursrecht wilde het Landesgericht niet geven omdat op basis van het ingediende verzoek het bestaan van het ingeroepen auteursrecht niet evident was. Daarop heeft Hema het verzoek ingetrokken voor zover geënt op auteursrecht. Het verzoek op grond van het Duitse mededingingsrecht is gehandhaafd en bij beslissing van 24 augustus 2022 is jegens Lidl Duitsland en Delta-Sport een verbod uitgesproken in Duitsland. De motivering van die uitspraak is nog niet verstrekt.

Artikel 29 EEX-Vo 2012 (litispendingie)

3.2. Gelet hierop heeft Delta-Sport met een beroep op artikel 29 lid 3 van de Verordening (EU) 1215/2012 betreffende rechterlijke bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (hierna: de EEX-Vo 2012) de onbevoegdheid ingeroepen van de Nederlandse voorzieningenrechter. Dit standpunt gaat niet op. Met de beslissing van 21 juli 2022 (productie DS 3) heeft het Landgericht Hamburg kenbaar gemaakt dat een ex-parte beslissing in het voordeel van Hema niet zou worden gegeven, waarna Hema het verzoek op die grondslag heeft ingetrokken. Daarmee is geen sprake van de situatie als bedoeld in artikel 29 EEX-Vo 2012, namelijk dat voor gerechten van verschillende lidstaten tussen dezelfde partijen vorderingen aanhangig zijn die hetzelfde onderwerp betreffen en op dezelfde oorzaak berusten.

Artikel 8 EEX-Vo 2012 (samenhang)

3.3. Lidl Stiftung en Delta-Sport zijn niet opgeroepen voor de rechter van hun woonplaats, als bedoeld in artikel 4 EEX-Vo 2012. Inzake deze partijen kan volgens Hema bevoegdheid van de Nederlandse rechter worden afgeleid uit artikel 8 lid 1 EEX-Vo 2012. Dit artikel bepaalt dat als er meerder verweerders zijn, een partij ook in een andere lidstaat dan de eigen kan worden opgeroepen, mits één van de andere verweerders daar woonplaats heeft, én tussen de vorderingen een zo nauwe band bestaat dat een goede rechtsbedeling vraagt om hun gelijktijdige behandeling en berechting. Dit om onverenigbare beslissingen bij afzonderlijke berechting te voorkomen. Volgens Lidl Stiftung en Delta-Sport heeft Hema onvoldoende concreet gemaakt dat het hier gaat om een dergelijke situatie. De voorzieningenrechter gaat aan dit argument voorbij. Relatieve en absolute bevoegdheid ten aanzien van Lidl Nederland en Lidl Online wordt niet betwist. Ten opzichte van de overige gedaagden wordt op basis van hetzelfde feitencomplex en op dezelfde juridische grondslagen een aantal voorzieningen gevorderd. Daarmee is sprake van dezelfde situatie feitelijk en rechtens, en dus van een zodanig nauw verband dat een goede rechtsbedeling vraagt om gelijktijdige behandeling en berechting. Of en in hoeverre er voldoende concreet is onderbouwd dat ten opzichte van ieder van deze entiteiten de gevraagde voorzieningen gepast zijn komt bij de inhoudelijke beoordeling aan de orde, maar doet aan de bevoegdheid van de voorzieningenrechter op grond van artikel 8 lid 1 EEX-Vo 2012 niet af.

Slotsom bevoegdheid

3.4. Op grond van wat hiervoor is overwogen volgt dat de rechtbank bevoegd is kennis te nemen van de tegen Lidl c.s. en Delta-Sport ingestelde vorderingen.

Spoeisendheid

3.5. Hema vraagt primair voorzieningen die behalve in Nederland ook moeten gelden in de Europese Unie, met uitzondering van Duitsland.

3.6. Niet voldoende concreet gesteld of aannemelijk is gemaakt dat in andere landen dan Nederland en Duitsland het Lidl krat en de Lidl letterset zijn verkocht of alsnog zullen worden aangeboden. De dan overblijvende omstandigheid dat Hema stelt dat sprake is van een inbreuk op haar auteursrecht dan wel dat sprake is van slaafse nabootsing, betekent niet dat Hema een spoedeisend belang heeft bij een grensoverschrijdende voorziening.

3.7. De voorzieningenrechter komt dan ook tot het oordeel dat van het vereiste spoedeisend belang bij de door Hema gevraagde grensoverschrijdende voorzieningen niet is gebleken.

3.8. Er is wel voldoende spoedeisend belang bij de ingestelde vorderingen voor zover dit zich beperkt tot Nederland. Weliswaar stellen Lidl c.s. en Delta-Sport dat zij ook in Nederland niet meer zullen handelen in het Lidl krat en de Lidl letterset, maar ter zitting is onvoldoende gebleken dat het ook feitelijk is uitgesloten dat op enig moment nog een restpartij te koop zal worden aangeboden. Zo hebben de advocaten van Delta-Sport slechts meegedeeld dat voor zover zij begrijpen Delta-Sport geen voorraad meer heeft van het Lidl krat. Dat is onvoldoende stellig om daarvan uit te gaan.

Auteursrecht

3.9. Hema beroept zich op bescherming van het auteursrecht. Lidl c.s. en Delta-Sport betwisten dat het om auteursrechtelijk beschermd werken gaat. Het toetsingskader laat zich als volgt samenvatten (Hoge Raad 12 april 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY1533

Hauck/Stokke)

- a. Om voor de bescherming in aanmerking te komen die het auteursrecht biedt, moet sprake zijn van een beschermd werk. Vereist is dat het werk een eigen, oorspronkelijk karakter heeft en het persoonlijk stempel van de maker draagt (in de woorden van de Hoge Raad), zodat sprake is van een eigen intellectuele schepping (zoals Hof van Justitie van de EU het verwoordt).
- b. Deze maatstaf geldt ook voor gebruiksvoorwerpen, zoals hier aan de orde.
- c. Dit werkbegrip vindt haar begrenzing waar het eigen, oorspronkelijke karakter alleen datgene betreft wat noodzakelijk is voor het verkrijgen van een technisch effect. Elementen van het werk die louter een technisch effect dienen of te zeer het resultaat zijn van een door technische uitgangspunten beperkte keuze, zijn van bescherming uitgesloten.
- d. Het feit dat het werk voldoet aan technische en functionele eisen laat wel de ruimte dat de ontwerpmarges of keuzemogelijkheden zodanig zijn dat voldoende ruimte bestaat voor creatieve keuzes van de maker die een werk in auteursrechtelijke zin kunnen opleveren.
- e. Beoordeeld moet worden in welke mate de totaalindrukken van het beweerdelijk inbreukmakende werk en het beweerdelijk bewerkte of nagebootste werk overeenstemmen. De auteursrechtelijk beschermde trekken of elementen van laatstbedoeld werk zijn daarbij bepalend, met dien verstande dat ook een verzameling of bepaalde selectie van op zichzelf niet beschermde elementen, een (oorspronkelijk) werk kan zijn in de zin van de Auteurswet, als het maar zo is dat die selectie het persoonlijk stempel van de maker draagt. Bij de vergelijking van de totaalindrukken moeten dus ook onbeschermd elementen in aanmerking worden genomen, voor zover de combinatie van al deze elementen in het beweerdelijk nagebootste werk aan de "werktoets" beantwoordt. Verder geldt dat de enkele

omstandigheid dat het werk of bepaalde elementen daarvan, passen binnen een bepaalde mode, stijl of trend niet betekent dat het werk of deze elementen zonder meer onbeschermd zijn. Onderzocht moet worden of de vormgeving van de (combinatie van de) verschillende elementen zodanig is dat aangenomen kan worden dat met het ontwerp door de maker op een voldoende eigen wijze uiting is gegeven aan de vigerende stijl, trend of mode

3.10. Hema wijst de volgende kenmerken aan die wat haar betreft maken dat sprake is van auteursrechtelijk beschermd werk.

Inzake het HEMA krat:

- i. de afmetingen 11,5cm (h) bij 20cm (d) bij 30cm (b);
- ii. ovaal handvat;
- iii. horizontaal lijnenspel aan de zijkanten (waarmee het HEMA Letterkrat zich onderscheidt van alle andere kratten op de markt) met slechts twee (verticale) zijspijlen aan de binnenkant van het HEMA Letterkrat;
- iv. de dikte van de horizontale lijnen aan de buitenkant is 4 mm;
- v. de afstand tussen de horizontale lijnen aan de buitenkant is 3mm;
- vi. de inkeping aan de bovenkant in het midden van de lange zijkanten;
- vii. de vorm en het aantal scharnieren (4 aan de lange zijkant en 2 aan de korte zijkant);

Inzake de HEMA Letterset:

- viii. het aantal stuks per letter, cijfer en symbool (voorbeeld: van de letter N zijn er 4 stuks en van de letter Z zijn er 2 stuks);
- ix. de keuze voor de symbolen @ # \$ € / & ♥?
- x. de volgorde en rangschikking van de letters, cijfers en symbolen op het frame;
- xi. het formaat van de letters, cijfers en symbolen; en
- xii. de keuze om de HEMA Letterset te verdelen over vier verschillende bevestigingssets en de wijze waarop de letters, cijfers en symbolen op het HEMA Letterkrat bevestigd kunnen worden.

3.11. Lidl c.s. en Delta-Sport weerspreken dat deze elementen leiden tot een beschermd werk.

Auteursrecht en het HEMA Letterkrat

3.12. Anders dan Lidl c.s. betogen heeft het Landesgericht niet geoordeeld dat het HEMA Letterkrat en de HEMA Letterset niet in aanmerking komen voor auteursrechtelijke bescherming (zie ook 3.1). De ex parte aanvraag ('einstweilige Verfügung') van Hema heeft rehtens dan ook geen doorwerking in dit kort geding.

3.13. Hema heeft op grond van de als productie 8 overgelegde documentatie over de ontwerpfase van het HEMA Letterkrat en de als productie 23 overgelegde twee videogesprekken met de ontwerpers, voldoende aannemelijk gemaakt dat tijdens het ontwerp van het HEMA Letterkrat diverse ontwerpkeuzes gemaakt zijn waarbij de transparantie van de krat centraal is blijven staan. Partijen hebben verder diverse producties in het geding gebracht waarin een groot aantal afbeeldingen van vouwkratjes staan, maar geen enkele vouwkrat met horizontale belijning is net zo transparant en heeft de functie van een letterkrat. Het samenstel aan ontwerpkeuzes van het HEMA Letterkrat maakt dan ook dat het werk een eigen, oorspronkelijk karakter heeft en het persoonlijk stempel van de maker draagt. Dat, zoals hierna onder 3.15 wordt besproken, de afmeting, het ovale handvat

en de inkeping aan de bovenkant van het HEMA Letterkrat deel uitmaken van het vormgevingserfgoed, verzet zich niet tegen het toekennen van een auteursrecht op het ontwerp van het HEMA Letterkrat. Hetzelfde geldt voor de omstandigheid dat bepaalde kenmerken mogelijk banaal zijn of technisch bepaald (zoals de scharnieren). Wel betekent dit dat de beschermingsomvang van het op het HEMA Letterkrat rustende auteursrecht beperkt is.

Inbreuk? Vergelijking HEMA Letterkrat en LIDL krat

3.14. De afmeting van het LIDL krat (12 cm (h) bij 20 cm (d) bij 30 cm (b)) is nagenoeg van gelijke omvang als het HEMA Letterkrat. Onvoldoende weersproken is door Lidl c.s. gesteld dat in het vormgevingserfgoed meerdere kratten zijn met een vergelijkbaar formaat en verhouding.

Beide kratten hebben een ovaal handvat. Ook het ovale handvat is geen nieuw ontwerp, maar is, net als een rechthoekig handvat, onderdeel van het vormgevingserfgoed.

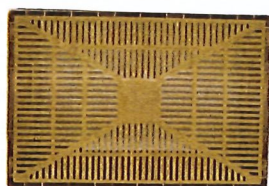
Beide kratten hebben aan de opstaande delen van het krat een horizontaal lijnenspel (met 2 verticale zijspijlen aan de binnenkant). Het bestaan van een horizontaal lijnenspel is niet nieuw, maar is in het ontwerp van het HEMA Letterkrat wel zeer prominent aanwezig. Dit gezichtsbepalend beeld van het HEMA Letterkrat heeft het LIDL-krat (voor wat betreft de vier zijkanten van de letterkrat) overgenomen. Dat dit onderdeel (louter) technisch is bepaald om als bevestiging voor de letters te dienen, heeft Hema in voldoende mate weersproken. Er had bijvoorbeeld ook gekozen kunnen worden voor een dichte achtergrond waarop de letters geplaatst moeten worden. Hema heeft aangevoerd dat juist is gekozen voor een transparant uiterlijk van de letterkrat (en dat daarom ook maar 2 verticale zijspijlen aan de binnenkant zijn aangebracht).

De dikte van de horizontale lijnen aan de buitenkant is bij beide letterkratten gelijk (4 mm). Lidl c.s. en Delta-Sport stellen dat het formaat functioneel bepaald is, maar dat hebben Lidl c.s. en Delta-Sport niet aannemelijk gemaakt. Het enige wat daarover gezegd is, is dat bij vier hele dikke spijlen de ruimte voor tekst zeer beperkt is. Maar tussen de huidige hoeveelheid van spijlen van 4 mm en niet meer dan 4 dikke spijlen ligt een scala van diktes van lijnen waaruit men kan kiezen zonder de functie van letterkrat te verliezen.

De afstand tussen de horizontale lijnen aan de buitenkant is bij het HEMA Letterkrat en het LIDL krat 3 mm. Op grond van de argumentatie bij de dikte van de horizontale lijnen, geldt ook hier dat Lidl c.s. en Delta-Sport niet worden gevolgd in het standpunt dat deze afstand puur functioneel is bepaald.

Bij het HEMA Letterkrat is gekozen voor een inkeping aan de bovenkant in het midden van de lange zijkanten. Deze vorm heeft het LIDL krat ook. Zo'n inkeping is niet oorspronkelijk en maakt deel uit van het vormgevingserfgoed. Ook is het zo dat de inkeping voor beide kratten niet op dezelfde manier is vormgegeven; de hoek die de inkeping maakt wijkt af. Het HEMA Letterkrat en het LIDL krat hebben hetzelfde aantal scharnieren (4 aan de lange zijkant en 2 aan de korte zijkant) en de vorm is (nagenoeg) gelijk. Lidl c.s. en Delta-Sport stellen gemotiveerd en door Hema niet voldoende betwist dat vorm en aantal functioneel bepaald is.

3.15. Naast de hiervoor genoemde overeenkomsten bestaan er ook verschillen. Het grootste verschil is de bodem van de krat. Het transparante lijnenspel van het HEMA Letterkrat zet zich door in de bodem van de krat, terwijl de bodem van het LIDL krat weliswaar ook gevormd door lijnen, een heel ander uiterlijk heeft.

bodem HEMA Letterkrat

bodem LIDL krat

Verder lopen de spijlen aan de zijkanten bij het HEMA Letterkrat tot aan de bovenkant door (in totaal 11 spijlen), terwijl de zijpanelen van het LIDL Krat aan de bovenkant dichtgemaakt zijn (in totaal 8 spijlen). De spijlen van het HEMA Letterkrat zijn allemaal even dik terwijl de onderste spijl van het LIDL krat aanzienlijk dikker is. Tenslotte geldt onder meer dat aan de zijkanten van het LIDL krat een extra spijl in het midden aan de onderkant van de krat is toegevoegd en de bovenhoeken van de zijkanten van het LIDL krat geen inkeping hebben en het HEMA Letterkrat dit wel heeft.

3.16. Op grond van al het bovenstaande moet worden geoordeeld dat de totaalindrukken van het LIDL krat en het HEMA Letterkrat in onvoldoende mate overeenstemmen om een auteursrechtinbreuk aan te nemen.

Auteursrecht en de HEMA Letterset

3.17. Onweersproken heeft Delta-Sport gesteld dat Cercurius Simpliciter Sans Bold het door Hema gebruikte font voor de letters, cijfers en symbolen is. Niet gesteld of gebleken is dat Hema de (auteurs)gerechtigde is tot dit lettertype. Dit betekent dat beoordeeld moet worden of de specifieke uitwerking van dit font, te weten: de samenstelling, het formaat en de rangschikking van de letters, cijfers en symbolen, een dusdanige creatieve keuze is dat dit leidt tot een eigen intellectuele schepping. Dit is volgens de voorzieningenrechter niet zo. Hieronder wordt toegelicht waarom.

3.18. Lidl c.s. en Delta-Sport hebben in de stukken die zij in het geding hebben gebracht diverse voorbeelden van lettersets opgenomen. In alle sets komen bepaalde letters (o.a. de klinkers A, E en O) vaker voor dan andere letters (o.a. de medeklinker Q en Z). Ook worden in de sets diverse symbolen opgenomen die gelijk zijn aan de symbolen in de Hema Letterset. Dit geldt ook voor de sets die eerder op de markt waren dan de HEMA Letterset (bijvoorbeeld LEDR letterset die Lidl c.s. heeft genoemd). Het ontwerp van de HEMA Letterset lijkt dan ook niet zozeer te zijn ingegeven door creatieve keuzes, maar met name uit de noodzaak om de consument de beschikking te geven over letters, cijfers en symbolen waarmee men gemakkelijk woorden, cijfernoteringen en uitingen kan maken. Het voor de HEMA Letterset gebruikte formaat geeft, mede afgezet tegen de andere lettersets en het doel van het gebruik, ook weinig ruimte om daar een substantiële andere creatieve keuze aan toe te kennen. Dit laatste geldt nog sterker voor de wijze waarop de letters, cijfers en symbolen op het letterframe zijn vastgezet. Alle lettersets gebruiken de beschikbare ruimte op de meest efficiënte manier (sommige letters, cijfers en symbolen zijn op zijn kop aan het frame gemonteerd en staan in een volgorde die de minste ruimte inneemt). De keuzes die voor de HEMA Letterset zijn gemaakt lijken dan ook te zijn ingegeven door de functionaliteit en/of het te bereiken technische resultaat. Voor zover daarin vrije keuzes zijn gemaakt gaat het om banale en niet om creatieve keuzes.

Auteursrecht van het HEMA Letterkrat en HEMA Letterset tezamen

3.19. Ter zitting heeft Hema nog aangevoerd dat niet alleen het HEMA Letterkrat en de HEMA Letterset afzonderlijk auteursrechtelijk beschermde werken zijn, maar dat het krat en de letterset tezamen eveneens een afzonderlijk beschermd werk zijn. De voorzieningenrechter gaat aan dit standpunt voorbij. Vast staat dat het HEMA Letterkrat en de HEMA Letterset afzonderlijk van elkaar worden verkocht. Dat het de bedoeling is dat een klant beide producten aanschaft en combineert is een concept, een idee, dat niet voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking komt. Dit idee is namelijk tot het moment van aanschaf en gebruik niet als werk tot uitdrukking gebracht. Bovendien is het de klant die in zo'n geval uitdrukking geeft aan het idee en niet Hema.

Hema als auteursrechthebbende

3.20. Op zitting hebben Lidl c.s. en Delta-Sport weersproken dat Hema rechthebbende is ten aanzien van de auteursrechten waar zij zich op beroept. Aan deze vraag kan worden voorbijgegaan, nu ook in het geval Hema als rechthebbende op het HEMA Letterkrat moet worden aangemerkt, dit niet leidt tot toewijzing van enige op het auteursrecht gebaseerde vordering. Onder 3.17 is namelijk al overwogen dat de totaalindrukken van het LIDL krat en het HEMA Letterkrat in onvoldoende mate overeenstemmen om een auteursrechtinbreuk aan te nemen.

Slaafse nabootsing

3.21. Ten aanzien van nabootsing van een stoffelijk product dat niet (langer) wordt beschermd door een absoluut recht van intellectuele eigendom geldt dat nabootsing van dit product in beginsel vrijstaat, zij het dat dit beginsel uitzondering lijdt wanneer door die nabootsing verwarring bij het publiek valt te duchten en de nabootsende concurrent tekortschiet in zijn verplichting om bij dat nabootsen alles te doen wat redelijkerwijs, zonder afbreuk te doen aan de deugdelijkheid of bruikbaarheid van zijn product, mogelijk en nodig is om te voorkomen dat door gelijkheid van beide producten gevaar voor verwarring ontstaat (HR 20 november 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ6999, NJ 2011/302 (Lego)). Nabootsing op een wijze die nodeloos verwarring veroorzaakt, is een vorm van oneerlijke mededinging, waartegen met een vordering uit onrechtmatige daad kan worden opgekomen. Van verwarring ten aanzien van een nagebootst product kan pas sprake zijn als dat product een 'eigen gezicht' heeft op de relevante markt, dat wil zeggen: zich in uiterlijke verschijningsvorm onderscheidt van andere, gelijksoortige producten op die markt (ook wel 'het Umfeld' genoemd). De mate waarin dat product zich moet onderscheiden van die gelijksoortige producten om bij het verschijnen van nabootsingen ervan een gevaar voor verwarring te kunnen doen ontstaan, hangt onder meer af van de aard en de hoeveelheid gelijksoortige producten die zich op dat moment op de desbetreffende markt bevinden.

Slaafse nabootsing en het HEMA Letterkrat

3.22. Voor het HEMA Letterkrat geldt dat Hema voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat het letterkrat een eigen gezicht op de markt heeft. Zoals bij de beoordeling van de auteursrechtinbreuk is overwogen waren op moment dat het LIDL krat te koop werd aangeboden, behalve het HEMA Letterkrat, geen vouwkraften met horizontale belijning die net zo transparant zijn en die de functie van letterkrat hadden. In zoverre onderscheidt het HEMA Letterkrat zich van andere gelijksoortige producten op de markt. Dit betekent niet dat het beroep van Hema op de slaafse nabootsing ook slaagt. Bij de beoordeling van het auteursrecht op het HEMA Letterkrat is namelijk ook gemeld op welke punten het LIDL-

krat afwijkt van het HEMA Letterkrat. Met deze verschillen, in combinatie met enkele technisch bepaalde onderdelen, is voldoende afstand genomen van het HEMA Letterkrat waardoor geen verwarringsgevaar te duchten is.

Slaafse nabootsing en de HEMA Letterset

3.23. Voor de HEMA Letterset geldt dat niet aannemelijk is dat deze set een eigen gezicht op de markt had op het moment dat de LIDL letterset werd aangeboden. De uiterlijke verschijningsvorm van de HEMA Letterset wijkt namelijk niet of nauwelijks af van de toen op de markt verkrijgbare vergelijkbare lettersets. Dit betekent dat al daarom het beroep op de slaafse nabootsing faalt.

De conclusie en de proceskosten

3.24. Op grond van het vorenstaande komen de vorderingen niet voor toewijzing in aanmerking.

3.25. Hema zal als de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden veroordeeld in de procedure tussen Hema en Lidl c.s. en de procedure tussen Hema en Delta-Sport.

3.26. Lidl c.s. en Delta-Sport vorderen dat Hema op grond van artikel 1019h Rv wordt veroordeeld tot betaling van de volledige door hen gemaakte proceskosten, vermeerderd met rente. Lidl c.s. meent dat er sprake is van een gewoon kort geding in de zin van de van de landelijk gehanteerde Indicatie tarieven in IE-zaken en Delta Sport onderschrijft dit. Lidl c.s. en Delta Sport hebben verder aangegeven dat er een onderscheid gemaakt moet worden tussen het gedeelte dat ziet op een grondslag van intellectuele eigendomsrechten (85%) en de onrechtmatige daad (15%).

3.27. Lidl c.s. heeft haar proceskosten, exclusief griffierecht, begroot op € 28,522,00. Delta-Sport heeft haar totale proceskosten, exclusief griffierecht, begroot op € 28.632,33, waarvan € 27.281,75 aan honorarium.

3.28. De voorzieningenrechter is van oordeel dat de zaak voor 85% ziet op de handhaving en bescherming van auteursrechten, zodat voor dit deel artikel 1019h Rv van toepassing is. Het resterende deel van het geschil heeft de slaafse nabootsing (onrechtmatig handelen) als grondslag en voor dit deel zal de proceskosten conform het normale liquidatie tarief worden vastgesteld. Dit betreft een bedrag van € 152,40 (15% van € 1.016,00) voor Lidl c.s. en Delta-Sport afzonderlijk.

3.29. Bij de vaststelling van de proceskosten op grond van artikel 1019h Rv gaat het om redelijke en evenredige kosten waarbij de rechtbank uitgaat van de landelijk gehanteerde Indicatie tarieven in IE-zaken. In dit geval wordt als uitgangspunt voor de advocaatkosten genomen het (maximum) tarief behorend bij een normaal kort geding: € 15.000,--. Dit vanwege de omvang van het feitenonderzoek in deze procedure en er uitgebreid verweer is gevoerd. Dit maakt de inbreuk kwestie tot een meer complexe zaak dan een eenvoudig kort geding. De op artikel 1019h Rv gebaseerde en toewijsbare kosten bedragen voor Lidl c.s. en Delta-Sport ieder € 12.750,00 (85% van € 15.000,--).

3.30. De kosten in de procedure Hema tegen Lidl c.s. worden aan de zijde van Lidl c.s. begroot op:

- griffierecht	€	676,00
- salaris		<u>12.902,40</u>
Totaal	€	13.578,40

3.31. De kosten in de procedure Hema tegen Delta-Sport worden aan de zijde van Delta-Sport begroot op:

- griffierecht	€	676,00
- salaris		<u>12.902,40</u>
Totaal	€	13.578,40

3.32. Ten slotte is de gevorderde rente toewijsbaar op de manier zoals hieronder in de beslissing is weergegeven.

4. De beslissing

De voorzieningenrechter

In het incident

4.1. verklaart zich bevoegd.

In de hoofdzaak

4.2. wijst de vorderingen af,

4.3. veroordeelt Hema in de procedure tegen Lidl c.s. in de proceskosten, aan de zijde van Lidl c.s. tot op heden begroot op € 13.578,40, te vermeerderen met de wettelijke rente als bedoeld in art. 6:119 BW over dit bedrag met ingang van de vijftiende dag na betekening van dit vonnis tot de dag van volledige betaling,

4.4. veroordeelt Hema in de procedure tegen Delta-Sport in de proceskosten, aan de zijde van Delta-Sport tot op heden begroot op € 13.578,40, te vermeerderen met de wettelijke rente als bedoeld in art. 6:119 BW over dit bedrag met ingang van de vijftiende dag na betekening van dit vonnis tot de dag van volledige betaling,

4.5. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. F.C. Burgers en in het openbaar uitgesproken op 20 september 2022.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing as a separate paragraph.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Fourth block of faint, illegible text, possibly a list or detailed notes.

Fifth block of faint, illegible text, appearing as a distinct section.

Sixth block of faint, illegible text, continuing the main body of the document.

Seventh block of faint, illegible text, possibly a concluding paragraph.

A large, stylized signature or handwritten mark on the left side of the page.

A large, stylized signature or handwritten mark on the right side of the page.

Midden-Noord
De Grijze van de Noord
20 SEP 2021
Voor dienst

